

EGY VAJDASÁGI PÉLDA A SIKERES PROJEKTPEDAGÓGIA ÉRDEKÉBEN

MUHI BÉLA

A VAJDASÁGI MAGYAR PEDAGÓGUSOK EGYESÜLETE
MUHI.BELA.FIZIKA@GMAIL.COM

ABSZTRAKT

A vajdasági magyar pedagógusok érdekeit támogató szervezet létrehozása civil szerveződésként indult. A kezdeményezők Nagy Margit (az Újvidéki Rádió gyermekműsorainak munkatársa), Dr. Ribár Béla egyetemi tanár, akadémikus és Muhi Béla gimnáziumi tanár voltak. Végül 1993-ban Újvidéken hivatalosan is megalakult a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete. Az egyesület elnöke a kezdetek óta Nagy Margit. Az elmúlt két és fél évtizedes időszakban megmutatkozott ennek a szakmai szervezetnek a létjogosultsága. Nagyon sok sikeres projekt valósult meg az anyanyelvű oktatás megőrzése és fejlesztése, a hazai és külföldi szakmai kapcsolatok ápolása, a pedagógusok továbbképzése, a diákok eredményességének fokozása, az anyanyelv megőrzése és ápolása érdekében. Sikertült anyaországi állami és civil támogatásokat megszerezni, miközben a szerbiai lehetőségeket is kihasználtuk, hivatalosan akkreditáltattuk a tanári továbbképzéseink jó részét, iskolákkal és egyéb állami intézményekkel is együttműködünk.

A VMPE főbb tevékenységi körei a következők: anyanyelv-ápolás, a megmaradásunkat segítő és az anyanyelvet ápoló szórványprogramok megvalósítása, anyanyelvű tanári továbbképzések és szakmai programok szervezése, diáktáborok, diákversenyek, szemlék lebonyolítása, a tehetséggondozás serkentése és megvalósítása. Nagyszerű eredmény az Apáczai Diákotthon létrehozása és működtetése Újvidéken, oktatási és szakmai jellegű kiadványok, tankönyvpótlók megjelentetése a Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács szervezésében, a Fókusz nevű vajdasági ismeretterjesztő és tudománynépszerűsítő elektronikus folyóirat működtetése (fokusz.info), hazai és külföldi szakmai szervezetekkel történő kapcsolatok kialakítása és ápolása. A felsorolást tovább folytathatnánk...

A VAJDASÁGI GENIUS TEHETSÉGGONDOZÓ MOZGALOM

*A tehetség isteni áldás,
de hihetetlen akarat és alázat nélkül mit sem ér.
(Steven Gerrard)*

A GENIUS – a tehetséges diákokért mozgalom keretében a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete több tehetséggondozó diáktábor, diákversenyt, tanácskozást, szakmai jellegű előadást szervez. Cél a tehetségek felismerése, a tehetségnevelés serkentése és megvalósítása, a kreatív és szorgalmas diákok felkarolása, érvényesülésük segítése. Ebben számítunk a szakemberek, a pedagógusok, a szülők és végső soron az egész társadalom támogatására. A tehetség ez egyik legnagyobb emberi érték, és felelősek vagyunk azért, hogy a tehetségek ne kallódjanak el, hanem kibontakozzanak és érvényesüljenek, segítsék az emberiség előrehaladását.

A GENIUS – a tehetséges diákokért mozgalom több vajdasági civil szervezet, iskola és különböző pedagógusok, szakemberek együttműködésével a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének (VMPE) a keretében indult 2003

tavaszn. Vezetője Muhi Béla okl. fizikus, tanár, ismeretterjesztő előadások, tanári továbbképzések, diákversenyek szervezője, oktatási jellegű kiadványok szerzője és szerkesztője.

A GENIUS szorosan együttműködik a Dr. Csermely Péter által létrehozott magyarországi Kutató Diákokért Alapítvánnyal (www.kutdiak.hu), és más hasonló hazai és külföldi szakmai szervezetekkel. A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete a GENIUS által együttműködik a magyarországi Kutató Diákok Országos Szövetségével, a Kutató Tanárok Országos Szövetségével, tagja a Nemzeti Tehetségsegítő Tanácsnak. A Tudományos Diákkörök Országos Konferenciája (TUDOK) vajdasági regionális döntőjét évek óta a GENIUS keretében Muhi Béla szervezi.

A GENIUS szerteágazó tevékenységéről különböző tanulmányi versenyek, valamint diáktáborok és tehetséggondozással foglalkozó továbbképzések sora tanúskodik. Az egyik legsikeresebb versenyszerű rendezvény a vajdasági magyar középiskolások GENIUS Konferenciája, ahol évente több mint száz előadás hangzik el több szekcióban, a szakbizottság rendszerint 25-30 tagú (középiskolai tanárok, egyetemi tanárok, kutatók, akademikusok).

A GENIUS tehetséggondozó mozgalom által évente megrendezett diáktáborok és diákversenyek a következők:

Fizika-kémia általános iskolai tehetséggondozó diáktábor (17 éve működtetjük)

Középiskolai GENIUS tehetséggondozó diáktábor (6 éve)

Kovács Sztrikó Zoltán általános iskolai fizika-kémia diákverseny kísérletekből (16 éve)

Ribár Béla Vajdasági Fizikaverseny, mely kapcsolódik a magyarországi országos Öveges

József Fizikaversenyhez (11 éve)

Alkotmány és állampolgári jogok középiskolai diákverseny (12 éve)

GENIUS Konferencia (15 éve)

Vajdasági Diák Menedzsment Bajnokság (10 éve)

Fogyasztóvédelmi diákverseny (5 éve).

Ugyancsak a GENIUS-hoz köthető, hogy a tanári továbbképzéseken, elsősorban az Apáczai Nyári Akadémián (ANyA), melyet idáig 17 éve szervezünk, minden alkalommal szó van a tehetséggondozásról, a diákok szakmunkáiról, a mentorálásról stb. Ugyancsak vannak olyan kiadványaink, melyek a tehetséggondozásban (is) hasznosak.

A diáktáborok egyik célja, hogy a tanulók ötleteket szerezzenek a saját projektek kiválasztásához, vagyis a kutatási témákhoz. Egyedül vagy párban készülhetnek fel a versenyekre, a konferenciákra. Kérhetik a mentorok segítségét. Különböző szakemberek (orvosok, mérnökök, jogászok...), tanárok, gyakran a szülők vannak feltüntetve mentorként. A kutatáson alapuló szakmunkák gyakran hónapok munkája alapján állnak össze. A tanulók kezdeményezését, önállóságát, esetenként csoportmunkáját messzemenően értékeljük. Legtöbbször iskolán kívüli tevékenységekről van szó. Múzeumokban, levéltárakban, egyházi intézményekben, egyetemeken, cégek laboratóriumaiban, kórházakban, tudományos intézményekben kutatnak stb. A diákok kutatásaik során rendszerint több természettudományos és humán területet járnak körül, az interdiszciplináris hozzáállás gyakorlása adva van. A kutatások eredményét, a szakmunkát az iskolán keresztül jelentik be a GENIUS konferenciára, a tanárok szerepe a háttérben marad, a tanulói kezdeményezést nem törik le, hanem tisztelik és segítik. Tanári továbbképzéseinken felkészítjük a pedagógusokat az ilyen jellegű hozzáállásra.

Mindebből látható, hogy **a projektpedagógia sikeres megvalósulásáról van szó.** A diákkonferenciákon és versenyeken a szakbizottsági tagok nemcsak véleményezik és értékelik a diákok teljesítményét, hanem szakmai tanácsokkal látják el őket. Nem egyszer felkínálják a lehetőséget az együttműködésre, behívják a tehetséges diákot az intézetbe, az egyetemre, hogy tovább kutasson. Ezzel megvalósul a vertikális kapcsolat a diák – mentor – szakbizottsági tag (egyetemi tanár, kutató, akademikus) reláción.

Egykori versenyzőink, a GENIUS programok résztvevői zömében ma már kiváló szakemberek, kutatók, tudományos fokozattal rendelkezők, és most mentorként, szakbizottsági ragként jönnek vissza hozzánk.

Üzenet, ami egy korábbi genius konferenciára érkezett

Tisztelt Konferencia, Kedves Barátaim!

Sok ezer társatok kutat Erdélyben, a Felvidéken és Magyarországon, de a Ti példátok alapján hasonló mozgalmakat indítottak el a Cseh Köztársaságban, Franciaországban, Finnországban és másutt is.

Az a megmérettetés, ami most kezdődik, nem verseny, hanem konferencia, ahol a résztvevők azt az örömet élik újra, amelyet a kutatás önállósága és izgalma jelent. Ezzel a konferenciával egy új családok lesz: befogad titeket a kutatók közössége. Elárulok egy titkot is: a konferenciákon a szünetek legalább olyan fontosak, mint az előadások, és az előadásokat követő vita. A szünetekben teremthettek kapcsolatot társaitokkal, ismerhetitek meg azokat, akikkel még sohasem találkoztatok, mert más iskolából érkeztek ide, mint ahonnan ti jöttetek. Ennek az új világnak, a hozzátok hasonlóak világának a felfedezéséhez is nagyon sok sikert, és örömet kívánok nektek!

Prof. Csermely Péter, a Kutató Diákokért Alapítvány és a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács elnöke – Budapest

A GENIUS konferenciára történő felkészüléshez a diákok részletes leírást, konkrét segítséget kapnak. A honlapunkon többek között rendszeresen közöljük a tehetséggondozással kapcsolatos eseményeinket: www.fokusz.info

A tudományos munkában a hangsúly az új megfigyelésen, az új összefüggés megtalálásán, a témától függően az önállóságon vagy az együttműködésen van.

A szakdolgozat megírásához és a szóbeli prezentációhoz segítséget lehet találni itt:

<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1277750475&sid=1938354131>

Többek között ezeket a témákat olvashatják az érdeklődők:

Mi különbözteti meg az iskolai kiselőadást (beszámolót) az önálló tudományos munkát

összefoglaló diákköri előadástól?

Mit kell tudni a szakdolgozatról?

Hogyan fogunk szerepelni a versenyen?

Milyen a jó előadás?

Előadás előtt (felkészülés a szóbeli prezentációra)

Előadás alatt

Előadás után

Jutalmazás

A konferencia zárógondolata ez szokott lenni:

Ne feledd:

Ezen a napon befogadott téged a kutató diákok közössége!

Most már közédjük tartozol, és további munkáiddal, emberi tartásoddal, céljaiddal nem adhatod ennél alább!

A továbbiakban néhány GENIUS projekt felhívásából, illetve beszámolójából közlünk részleteket.

XV. GENIUS KONFERENCIA

Versenylehívás

Újvidéken a Svetozar Marković Gimnáziumban 2017. május 13-án tizenötödik alkalommal kerül sor a tehetséges középiskolás diákok hagyományos GENIUS konferenciájára és vajdasági szintű versenyére. A korábbi évekhez hasonlóan a diákok szekciónként mutatják be kutatásaik, alkotó jellegű tevékenységeik eredményeit.

Az első forduló írásbeli jellegű. A diákok önállóan vagy párban eredeti, máshol még be nem mutatott kutatási jellegű szakmunkával jelentkezhetnek, melyet elektronikus formában 2017. május 5-ig kell beküldeni a következő címre: genius.konferencia@gmail.com

A word dokumentum terjedelme ne haladja meg a 10 megabájtot. Mindegyik diáknak mellékelnie kell egy jelentkezési lapot is (név, osztály, iskola, helység, témakör, mentor, elektronikus címek).

A szóbeli megmérettetés konferencia jellegű, melyre május 13-án kerül sor az újvidéki Svetozar Marković Gimnáziumban (Njegoš utca 22 szám). A megnyitó ünnepség 9.30 órakor kezdődik, majd 10 órától lesznek a prezentációk, melyek terjedelme legfeljebb 10 perc lehet.

A GENIUS konferencia és vajdasági szintű verseny a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének szervezésében zajlik, főszervezője Muhi Béla, a GENIUS tehetséggondozó mozgalom vezetője. A rendezvény célja a tehetségek felismerése, a tehetséggondozás serkentése és támogatása. A résztvevők hagyományosan oklevelet kapnak, könyvjutalomban részesülnek, a legjobbak díjmentesen nyári táborozáson vehetnek részt.

Részletes információk a www.fokusz.info honlapon található, illetve a főszervezőtől kaphatók (tel. 021 47 90 640).

Olyan kutatási jellegű szakmunkával lehet benevezni, mely korábban nem szerepelt más versenyen. Érettségi szakdolgozatok is számításba jöhetnek, amennyiben eredeti ötleteket, kutatásokat is tartalmaznak. A természettudományos és humán területek mellett műszaki jellegű témák is számításba jöhetnek. A diákok témakörök szerint szekciókban számolnak be kutatásaik, vizsgálódásaik eredményeiről, teljesítményüket rangos szakbizottság értékeli.

A szakdolgozat megírásához és a szóbeli prezentációhoz segítséget lehet kapni.

A fotográfia témakörben a tanulók egyénileg szerepelnek. Három kategória van meghirdetve: természetfotók, dokumentációs jellegű fotók (épületek, szobrok, események) és fotográfika (pl. számítógéppel átdolgozott fotók). Tanulónként és témakörönként legalább 3 különböző fényképet kell beküldeni (levelezőlap méretű, vagy ennél nagyobb kidolgozott képet egy-egy példányban, továbbá a képeket felvenni elektronikus formában egy CD-re, és szintén beküldeni). A képekhez adható rövid szöveges leírás is. Mindegyik kép hátulján fel kell tüntetni a szerzőt, a kép címét is, hogy el ne keveredjen a többi között. A képeket erre a címre kell küldeni: Gimnazija „Svetozar Marković”, Za konferenciju GENIUS, 21000 Novi Sad, Njegoševa 22.

Honlapunk Archívum című rovatában megtalálható néhány régebbi versenymunka, továbbá felkészülési tanácsok, az előző konferenciák beszámolóit stb.

Csoportkép a XV. GENIUS konferenciáról

X. VAJDASÁGI DIÁK MENEDZSMENT BAJNOKSÁG

A GENIUS tehetséggondozó mozgalom keretében a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete és a Fókusz tudománynépszerűsítő elektronikus folyóirat szerkesztősége meghirdeti a X. Vajdasági Diák Menedzsment Bajnokságot...

A verseny egy üzleti jellegű szimulációs játékra épül, melyben a tanulók egy képzeletbeli vállalat vezetőjének szerepét töltik be. A diákok önállóan vagy párban jelentkezhetnek. Egy képzeletbeli vállalat üzleti (business) tervét kell elkészíteni.

A kitöltött Jelentkezési lapot 2017. május 5-ig kell beküldeni a szakdolgozattal és az elektronikus prezentációval együtt (e-mail: menedzsment.bajnoksag@gmail.com). A szakdolgozat terjedelme ne haladja meg a 15 oldalt, és a prezentáció ne haladja meg a 10 megabájt. A szakdolgozat és a prezentáció elejére, a cím alá oda kell írni a tanulók nevét, az osztályt, az iskolát és a felkészítő tanár nevét.

A legjobbak meghívást kapnak a verseny második fordulójára, a szóbeli döntőre, ahol rangos szakbizottság értékeli a prezentációkat. A verseny május 13-án 10 órakor kerül megrendezésre az újvidéki Svetozar Marković Gimnáziumban (Njegoš utca 22.). A megnyitó ünnepség 9.30-kor kezdődik.

Mindegyik résztvevő oklevelet kap, és könyvjutalomban részesül, a legsikeresebbeknek értékes ajándék jár. További információk Dr. Muhi B. Béla (tel. 021 47 90 640) főszervezőtől kaphatók.

A verseny lebonyolításában együttműködő partnerek a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete, a Pro Scientia Naturae Alapítvány és a Fókusz tudománynépszerűsítő elektronikus folyóirat szerkesztősége.

A versenyhez kapcsolódó információk, segédanyagok és szakmai jellegű írások megtalálhatók a www.fokusz.info honlapon az e-learning rovatban.

ALKOTMÁNY ÉS ÁLLAMPOLGÁRI JOGOK DIÁKVERSENY

A vajdasági GENIUS tehetséggondozó mozgalom keretében évek óta megrendezésre kerül az Alkotmány és állampolgári jogok elnevezésű középiskolai diákverseny. Az írásbeli fordulóra mindegyik versenyzőnek kutatási jellegű szakdolgozatot kell beküldenie. A legjobbak meghívást kapnak a szóbeli döntőre, ahol elektronikus prezentáció kíséretében mutatják be kutatásaik eredményeit, és válaszolnak a szakbizottság kérdéseire. A résztvevők oklevélben és könyvjutalomban részesülnek, a legsikeresebbeknek értékes ajándék jár. A felkészüléshez szakmai segédanyagokat lehet igényelni.

A verseny célja a fiatalok érdeklődésének felkeltése a társadalomtudományok iránt, a tehetségek felkutatása és felkarolása ebben a témakörben, a tehetségevelés serkentése. A rendezvény hagyományosan szakmai találkozó is a mentorok, a szaktanárok részére, melynek keretében elsősorban szakmai, módszertani és szaknyelvi kérdésekről lesz szó. Társzervezők a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete és a Fókusz ismeretterjesztő és tudománynépszerűsítő elektronikus folyóirat szerkesztősége.

A kutatási jellegű szakdolgozatot két nyomtatott példányban a következő címre kell beküldeni a VMPE címére. A szakmunkát digitális formában is mellékelni kell CD-n, vagy elektronikus levélként elküldeni a jelentkezési lappal együtt a megadott címre.

A versenyre forrásanyagként felhasználható a hivatalos tankönyv, illetve más hasonló témakörű könyvek vagy anyagok az Internetről. Hasznos olvasmány lehet Bozóki Antal: *Alkotmány és (állam)polgári jogok* című könyve, mely a Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács szervezésében jelent meg. Továbbá anyagokat, ötleteket lehet gyűjteni a médiákból, levéltárakból, közigazgatási, bírósági és egyéb dokumentumokból is. A diákok kreativitása, az önálló vizsgálódás és kutatás jellemzi ezt a versenyt. Az első forduló egy kutatási jellegű, esszézerű szakdolgozat megírása és beküldése, amit a szakbizottság értékeli, és a legsikeresebb diákok meghívást kapnak a szóbeli döntőre. Mindegyik versenyző a döntőre elektronikus prezentációt készít, és tíz perc áll a rendelkezésére, hogy bemutassa vizsgálódásait, kutatásai eredményeit, majd válaszol a szakbizottság kérdéseire.

A vizsgálatok, kutatások témái lehetnek az alkotmány és állampolgári jogok érvényesülésének pozitív és negatív példái egyaránt. Megfelelő szaknyelven megfogalmazott, argumentált, akár dokumentumokkal, táblázatokkal, ábrákkal és fényképekkel is illusztrált szakmunkát kell elkészíteni.

Lehet készíteni interjút, részt lehet venni bírósági tárgyaláson, levéltárban kutatni, munkaközvetítőben tudakolódni, a környezetvédelemmel kapcsolatban értekezni, szociális és egészségvédelmi témákat taglalni stb. A szakmunka tartalmazzon észrevételeket, javaslatokat a megoldásra, mutasson rá a továbblépés lehetőségeire is. A kiválasztott témát mérlegelni lehet a belső jog, vagy akár a nemzetközi jog kapcsán is.

V. VAJDASÁGI FOGYASZTÓVÉDELMI DIÁKVERSENY

A GENIUS - a tehetséges diákokért mozgalom keretében május 13-én Újvidéken ötödik alkalommal rendezik meg a tartományi szintű diákversenyt, melynek témája a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos megfigyelés, kutatás, elemzés.

A diákok önállóan vagy párban kutatást végeznek. Vizsgálják mindazon tényezőket, melyek a fogyasztók jogaival, érdekeivel ellenkeznek, nem etikusak, veszélyeztetik az egészséget és a környezetet, továbbá tetten érik a törvénytelenéseket, visszaéléseket, rámutatnak a lehetséges megoldásokra. A téma megközelíthető a közgazdaságtan, a jogtudomány, a biológia, a kémia, a környezetvédelem, az orvostudomány és más szakterületek szempontjából is. A diákok mentor segítségét vehetik igénybe. A verseny célja a fiatalok érdeklődésének felkeltése a fogyasztóvédelem, a tudatos vásárlás, az egészségmegőrzés, a környezetvédelem, az emberi jogok érvényesítése iránt.

A szakdolgozat terjedelme ne haladja meg a 15 oldalt, és az elektronikus prezentáció ne haladja meg a 10 megabájtot. A szakdolgozat és a prezentáció elejére, a cím alá oda kell írni a tanulók nevét, az osztályt, az iskolát és a felkészítő tanár nevét.

A szakdolgozatok alapján a legjobbak meghívást kapnak a verseny második részére, a szóbeli döntőre, ahol szakemberekből álló versenybizottság értékeli a felmutatott teljesítményt. A szóbelin lehetőség lesz fényképek, poszter, elektronikus prezentáció, tárgyi eszközök, dokumentumok bemutatására, a vizsgálati eredmények elemzésére. A döntő 2017. május 13-én, szombaton 10 órakor kerül megrendezésre az újvidéki Svetozar Marković Gimnáziumban (Njegoš utca 22.) a GENIUS konferencia keretében. A megnyitó ünnepség 9.30 órakor lesz.

Mindegyik résztvevő oklevelet kap, és könyvjutalomban részesül, a legsikeresebbeknek értékes ajándék jár. A versenyhez kapcsolódó információk, segédanyagok és szakmai jellegű írások megtalálhatók a www.fokusz.info honlapon az e-learning rovatban.

RIBÁR BÉLA VAJDASÁGI FIZIKAVERSENY

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete a GENIUS tehetséggondozó mozgalom keretében megszervezi a hagyományos Ribár Béla Általános Iskolai Fizikaversenyt. Gondolkodtató, számításos, valamint kísérleti, kísérletelemző feladatokat oldanak meg a tanulók. A tudománytörténeti részben mindig egy kiválasztott tudós munkásságát kell tudni.

A felkészüléshez szakmai segédanyagokat lehet igényelni. A diákokat megadott határidőre lehet bejelenteni a vajdasági döntőre, melyre általában áprilisban kerül sor abban az iskolában, ahonnan a legtöbb érdeklődő van.

A diákverseny célja a tehetséges tanulók felkutatása és felkarolása, a tehetségnevelés serkentése. A diákok könyveket, ajándécsomagot és megfelelő oklevelet kapnak. A rendezvény egyúttal a fizikatanárok szakmai találkozója is, melynek keretében a tantervekről, a tankönyvekről és a tanári továbbképzésekről lesz szó. A verseny nemzetközi jellegű, a legjobb eredményt elért tanulók a magyarországi Eötvös Loránd Fizikai Társulat által szervezett Öveges József Kárpát-medencei Fizikaverseny döntőjére jutnak el (minden év májusában Győrben rendezik meg a Kazinczy Ferenc Gimnáziumban).

Mindegyik résztvevő, diákok és mentorok is megfelelő oklevélben részesültek, ajándékkönyvekről hagyományosan a Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács gondoskodott. A rendezvény támogatója a magyarországi Emberi Erőforrások Minisztériuma volt.

FIZIKA-KÉMIA ÁLTALÁNOS ISKOLAI TEHETSÉGGONDOZÓ DIÁKTÁBOR

A *GENIUS* – a tehetséges diákokért mozgalom keretében a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete rendezi a hagyományos általános iskolai tehetséggondozó diáktábort fizikából és kémiából.

Három napon keresztül hallgatnak szakelőadásokat, kísérleteznek, fejtörő játékokban vesznek részt a kiválasztott általános iskolás tehetséges tanulók. A csapat összeállításában kikérlik a szaktanárok javaslatait. A rendezvény főszervezője Muhi Béla fizikatanár, a GENIUS elnöke. A szaktanárok diákjaikat a szervezőknél, illetve a VMPE irodájában jelenthetik be. További részletek a www.fokusz.info honlapon vannak közzétéve.

A tehetséggondozó diáktábor célja, hogy az általános iskolás tanulók a kötelező iskolai tananyagot kibővítve és kiegészítve új fogalmakkal ismerkedjenek meg, kísérletezzenek, a gyakorlatban is megfigyeljenek és tanulmányozzanak egyes természeti jelenségeket, illetve lássanak műszaki-technikai megoldásokat az elméleti tudás gyakorlati alkalmazása terén.

Nevelési cél a közösségi programok és a csoportmunka gyakorlása, kísérletezéskor a fegyelmezett viselkedés elsajátítása, a megfigyelési szempontok betartása, az elvárások hiánytalan és felelős teljesítése, az önálló gyakorlatok során a megfelelő készségek fejlesztése. A lényeglátás, a helyes következtetések levonása, a tanulás megfogalmazása kiemelt célja a szaktábornak.

Terv szerint fizikából és kémiából számítógépes animációval kísért szakelőadások vannak, továbbá kísérleteket is láthatnak a diákok, illetve maguk is végeznek vizsgálatokat az anyagok fizikai és kémiai tulajdonságaival kapcsolatban. Lesznek csillagászati, környezetvédelmi, műszaki és más természettudományi témák is.

KOVÁCS SZTRIKÓ ZOLTÁN ÁLTALÁNOS ISKOLAI DIÁKVERSENY FIZIKÁBÓL ÉS KÉMIÁBÓL

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete a *GENIUS - a tehetséges diákokért* mozgalom keretében több mint egy évtizede rendszeresen megrendezi a hagyományos Kovács Sztrikó Zoltán Általános Iskolai Diákversenyt. A tanulók a fizika, a kémia és az interdiszciplináris témakörben megírt kísérleti jellegű szakmunkáikat három példányban beküldik, ez a verseny első, írásbeli fordulója. A verseny második fordulóján a tanulók a szakbizottságok előtt bemutatják kísérleteiket, vizsgálati módszereiket. A legjobb versenyzők könyvjutalmat és számítógépes tartozékokat kapnak. A verseny célja a tehetségek felkutatása, a tehetségnevelés. Főszervező Muhi Béla.

Ezen a természettudományos jellegű versenyen a diákok kísérleti, gyakorlati témákkal vehetnek részt. Három szakterület van: fizika, kémia és interdiszciplináris témakör. Az egy, illetve legfeljebb kétfős diákcsoportok felkészítő tanáruk közreműködésével, az iskolai szertár eszköztárát felhasználva, illetve saját készítésű eszközeikkel szakmai/tudományos jellegű demonstrációkat készítenek elő, kísérleteket, megfigyeléseket, méréseket, kutatásokat végeznek.

Minderről néhány oldalas szakdolgozatot írnak, és ezzel jelentkeznek a versenyre. A versenyen bemutatják majd a kísérleteket.

A szakdolgozatot három példányban kell beküldeni. A szervezők elvárják, hogy a fedőlapon szerepeljen a tudományterület (fizika, kémia, interdiszciplináris), a dolgozat címe, a diákok és a felkészítő tanárok neve és elérhetősége, az iskola adatai. A dolgozatban röviden ismertetni kell a témakört, a kapcsolódó tudományos/műszaki ismereteket, majd az eszközök képi vagy grafikus bemutatása és a munka menete következik. Le kell írni a megfigyelési eredményeket, a mérési adatokat, a tapasztalatokat és a tanulságot.

A verseny napján a csapatok és felkészítő tanáraik 9-10 órakor érkeznek meg a vendéglátó iskolába. Magukkal hozzák az eszközeiket és mindazt, amire szükségük lesz a szakmunkák bemutatásához. Egy posztert is hoznak, amelyen szemléletesen bemutatják a munkát. Itt lehetnek színes rajzok, fényképek, nyomtatványok, táblázatok, képletek, a versenyzők fotói stb. – ez megkönnyíti az előadást, valamint a verseny után ez a poszter odahaza az iskolában a megszerzett oklevéllel együtt kiállítható. Elektronikus formában, CD-n is el lehet hozni a komplett anyagot.

Ez az összefoglaló egyúttal a fizika és kémia szakos tanárok szakmai találkozója. A korszerű módszertani megoldások, a laboratóriumi gyakorlatok kivitelezése, a szemléltető oktatás témakörei kerülnek megvitatásra. A találkozón megjutalmazták a legjobb kísérleti felszerelést, tudománytörténeti anyagot, oktatási jellegű újítást bemutató szaktanárt.

Mindegyik versenyző és a felkészítő tanárok is megfelelő oklevélben részesülnek. Ajándékkönyvekről hagyományosan a Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács gondoskodik. A rendezvény támogatóinak köszönve más ajándékok, elsősorban számítógépes tartozékok is lesznek.

V. GENIUS KÖZÉPISKOLAI TEHETSÉGGONDOZÓ DIÁKTÁBOR

A *GENIUS* – a tehetséges diákokért mozgalom keretében a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete az újvidéki Svetozar Marković Gimnáziumban 2015. december 11-14. terminusban ötödik alkalommal rendezte meg a középiskolás diákok tehetséggondozó táborát. A négynapos rendezvényen mintegy húsz újvidéki és környékbeli középiskolás diák vett részt. Hét pedagógus, kutató, illetve más szakember foglalkozott velük.

A diákok tanulságos szakelőadásokat hallgattak meg, számítástechnikai jellegű műhelymunkákban vehettek részt, fizikából és kémiából kísérleteket végeztek, önálló kutatást folytattak, szakmai jellegű intézeti látogatásokon vettek

részt. A szervezők kikérték a szaktanárok véleményét és javaslatát a csapat összeállításában. Ennek alapján húsz diák kapcsolódhatott be a munkába a következő újvidéki középiskolákból: Svetozar Marković Gimnázium, Április 7. Egészségügyi Középiskola és Mihajlo Pupin Villamossági Szakközépiskola.

Az V. GENIUS Középiskolai Tehetséggondozó Diáktábor programja a következő volt: Műhelymunka informatikából Velisek Klára tanárnő vezetésével a gimnáziumban. A diákok feladatokat kaptak, melyek alapján kutattak az Interneten, majd hatásos prezentációkat kellett készíteniük. Tehetséggondozással kapcsolatos témakörök feldolgozása következett Muhi Béla főszervező vezetésével, majd tanulságos kísérletek és gyakorlati foglalkozások fizikából. Kanyó Anikó kémikus irányításával kísérletek és műhelymunkák voltak kémiából. Lukács Attila természetfotós, az Egretta csoport tagja tartott előadást a természeti értékek megőrzéséről, bemutatta egyik díjnyertes természetfilmjét. Az Egretta bemutatkozása itt: <http://www.egretta.org/contact/contact.html>. Újvidék nevezetességei – belvárosi körséta a főszervező vezetésével, majd a Vajdasági Múzeum állandó történelmi kiállításának a megtekintése. Látogatás a Kortárs Művészetek Múzeumában: a történelmi témájú forradalmi kiállítás és egy nemzetközi jellegű második világháborús plakátkiállítás megtekintése. A Matica Srpska képtárában az *Albrecht Dürer és kora – I. Miksa császár diadalmenete* című kiállítás meglátogatása. A diákok figyelmesen hallgatták a művészettörténész előadást: Albrecht Dürer (1471–1528), a reformáció Németországának egyik legnagyobb művésze, festője, grafikusa, könyvkiadója és művészetelméleti egyénisége volt, egyben a német reneszánsz legismertebb képviselője hazájában és külföldön egyaránt.

Látogatás az Újvidéki Egyetem kampuszában Muhi Béla főszervező vezetésével. A Biológiai Intézet meglátogatása, a kiállított szakmai anyagok megtekintése. Látogatás a Kémiai Intézetben, Dr. Csanádi János tanszékvezető és Dr. Halasi Tibor kémia professzorok előadási. Különböző laboratóriumok megtekintése: nukleáris mágneses rezonancia laboratórium, analitikai kémia laboratórium, szerves kémia laboratórium, ásványgyűjtemény megtekintése stb. Dr. Csanádi János professzor kémiai kísérleteket mutatott be. Látogatás a Tartományi Természetvédelmi Intézetben Muhi Béla főszervező vezetésével. Az állandó kiállítás megtekintése, Szabados Klára intézeti szakmunkatárs előadása. Többek között a preparátorok laboratóriumának, az alagsorban lévő raktárak állományának a megtekintése.

A diáktábor befejezésekor a résztvevők ajándékként hasznos szakkönyveket kaptak a Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács jóvoltából. Mindegyik tanuló oklevélben részesült. Médiatámogató: Fókusz – ismeretterjesztő és tudományszerűsítő elektronikus folyóirat (fokusz.info).

A diáktábor munkájában résztvevő diákok, előadók és a szervezők köszönetüket fejezik ki a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Oktatásért Felelős Államtitkárságának a támogatásért, melynek révén sikerült lebonyolítani ezt a nagyon hasznosnak és sikeresnek bizonyult rendezvényt.

A GENIUS mozgalom által a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete egyik alapítója és állandó tagja az anyaországi Nemzeti Tehetségsegítő Tanácsnak, melyet Prof. Csermely Péter vezet. A kapcsolat szerteágazó és gyümölcsöző. Diákjaink számos megmérettetésen szerepelnek, pl. a TUDOK és a GENIUS konferenciákon, és alkalmuk van bemutatni kutatásaik eredményeit. A tehetséges diákok felismeréséhez, a tehetségneveléshez kívánunk hozzájárulni a jövőben is a GENIUS középiskolai diáktáborok rendszeres megszervezésével.

Csoportkép a gimnáziumban, előtérben Lukács Attila természetfotós és Muhi Béla főszervező

GENIUS KITÜNTETÉSEK ÉS SZOBORAVATÓ

A *GENIUS – a tehetséges diákokért* mozgalom célja a tehetségek felismerése, a tehetséggondozás, a tehetséges diákok érvényesülésének segítése. A szerteágazó tevékenységek között vannak diákversenyek, tehetséggondozó diáktáborok, szakmai találkozók, konferenciák, szakkiadványok stb.

2012. május 26-án tizedik alkalommal került sor a tekintélyes és népszerű középiskolai GENIUS konferenciára és diákversenyre. A jubileumi év alkalmából a versenybizottság kitünteti a mozgalomban évek óta tevékenykedő legsikeresebb és legaktívabb tehetséggondozókat. GENIUS Arany Mentor Díjban részesülnek: Mátyus János, Tóth Béla, Szórád Endre, Wilhelm József, Luhovíc Tímea, Rózsa Sípós Mónika, Gere Anikó, Fajka Valéria, Máriás Ildikó, Csizofszki László, Hatala Zoltán, Kleman Barsi Márta és Szabó Tünde.

A mozgalom lelkes támogatója és haláláig a GENIUS konferenciák versenybizottságának állandó elnöke volt Ribár Béla akadémikus. A GENIUS keretében egy általános iskolai fizikaverseny őrzi a nevét. A Tanár Úr tudományos eredményei, és a közéletben, különösen a fiatalok érdekében kifejtett sokoldalú és áldásos tevékenysége közismert. Tiszteletünk jeléül az újvidéki Apáczai Diákotthonban Ribár Béla akadémikusnak egy bronz mellszobrot állítunk. A díjátadásra és szoboravatóra a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete tanári továbbképzésén, az Apáczai Nyári Akadémia (ANYA) keretében kerül sor 2012. július 16-án 14 órakor.

Légy jó...

Családkonferenciát tartottak Újvidéken

Magyar Szó napilap, 2013. október 14.

Az Újvidéki Színházban a hétfvégen háromnapos nemzetközi családkonferenciát szervezett a Pro Scientia Naturae Alapítvány és a Genius tehetséggondozó mozgalom. A Tehetség születik – A család szerepe a tehetséggondozásban elnevezésű rendezvényt egy húsz évvel ezelőtti konferenciának az emlékére szervezték meg.

Muhi Béla, a családkonferencia szervezője elmondta lapunknak, hogy rendkívül fontos és aktuális kérdésekről esett szó, sikerült realizálniuk a tervezett programokat, a látogatók, a szülők és a pedagógusok elégedettek voltak.

- A legfontosabb üzenetünk talán az, hogy „legyél jó”. Elsősorban nem tehetségesnek, felfedezőnek, kutatónak kell lenni, hanem jó embernek, ez magában foglalja az összes olyan pozitív dolgot, amely a magyar neveltetés, a keresztény erkölcs alapjait képezi. Az ember legyen jó, teljesítse hitelesen azt a feladatot, amelyet a sors rábízott! Aztán ha van tehetség is, akkor azt illik, kell, kötelességünk megfigyelni, felfedezni és támogatni, mind a családban, mind az iskolában. Társadalmunknak meg kell adnia a lehetőséget a tehetség kibontakozására. A tehetség tehát önmagában semmi, elrontható, elpazarolható. A jellem a legfontosabb, légy jó! – magyarázta Muhi Béla.

A tehetség nem csak a matematikai zsenialitásban meg a természettudományok ismeretében nyilvánul meg, van, akinek a nyelvi készsége jó, és könnyen tanul idegen nyelveket, másoknál viszont a motorikus képesség vagy a kommunikációs készség fejlett, tehát a tehetségnek nagyon sok fajtája létezik. A rendezvényen a tehetség sokoldalúságára szerettek volna rámutatni.

- A modern pedagógia tudomány ma már úgy tekinti, hogy minden épkézláb gyermek valamilyen szempontból tehetséges, és nagyon sok függ attól, hogyan foglalkoznak vele a családban és később az iskolában is. Ettől függ az, hogyan bontakozik ki az egyénisége, és miként kamatoztatja a későbbiek folyamán a tehetségét – hallottuk.

A konferencián részt vett a magyarországi Százak Tanácsa is. Az előadások témája egyebek mellett a Tehetség és gondozása, a Kultúra és család, Kézírás és személyiség, Család és sport stb., amelyeket olyan híres előadók tartottak, mint Albert Gábor József Attila-díjas író vagy dr. Szijártó István irodalomtörténész. A rendezvényen bemutatták a nemzeti tehetségprogramot, a magyar tehetségsegítő szervezetek szövetségét, és azt is, hogy mit jelent az a támogatási forma, amely Magyarországon kiépült, elsősorban Csermely Péter munkásságának köszönhetően.

- A tehetségekkel való foglalkozás és a támogatási rendszer hungaricum, több mint ezer tehetségpont működik, több tízezer diák van bekapcsolódva a programokba, ez példaértékű egész Európában. A család fogalmát manapság sokan megpróbálják átértelmezni, ma már nem olyan a család, mint régebben volt, több formája létezik. Mi féltjük a

családot, mert úgy tekintünk rá, mint a társadalom alapsejtjére. A szórványban nagyon fontosak számunkra azok a dolgok, amelyek a keresztény neveléshez és az ehhez tartozó erkölcsi alapokhoz, valamint a nemzettudathoz kapcsolódnak. A háromnapos konferencia egyfajta megszólítása volt az újvidéki magyarságnak, hogy össze tudunk-e még fogni, együtt tudunk-e lenni, tudunk-e közös témában egyezségekre jutni és közösségépítő programokban részt venni – mondta Muhi Béla.

A rendezvény társszervezője a magyarországi Százak Tanácsa. A konferenciát a magyarországi Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatta.